

Az egyetemi könyvtárigazgatók tanácsának újjászervezése

A könyvtárak egyik sajátos csoportját alkotják az egyetemi könyvtárak, amelyeknek az általános szakmai fejlődésen és problémákon belül megvan-nak a csak rájuk jellemző munkafeltételeik, feladataik és gondjaik is. Természetes, hogy vezetőik — az egész könyvtárügy életében, alakulásában való részvételükön kívül — régóta rendelkeznek olyan külön fórummal is, ahol éppen a sajátos problémáikat vitathatják meg. Ez a fórum az egyetemi könyvtárigazgatók tanácsa.

A tanács a korábbi években is élénk tevékenységet fejtett ki, de csak szűkebb körben, hisz elsősorban a tudományegyetemi könyvtárvezetőket foglalta magában. Időközben azonban lényegesen megnövekedett az egyetemi rangú intézmények száma — tehát az egyetemi könyvtáraké is —, másrészt figyelemre méltó fejlődésnek indultak az „alkalmazott tudományi” egyetemek könyvtárai. Nemcsak az olyan országos jelentőségű beruházás tanúsítja ezt, mint a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának új épülete, vagy olyan országos hatókörű szolgáltatások kiépítése, mint a számítógépes tájékoztatás megszervezése a Veszprémi Vegyipari Egyetem Központi Könyvtárában. Más könyvtárak is „felnőttek” a régiekhez, sőt sok tekintetben — például a beszerzési keretek vonatkozásában — esetleg túl is szárnyalták őket. Indokolt tehát, hogy ez a testület befogadja mindegyiküket. Azok az intézmények pedig, amelyek még csupán első lépéseiket teszik a nemrég elnyert egyetemi könyvtári rang tényleges elérése felé, e törekvésük támogatása, erőteljesebb rokonintézményeik tapasztalatainak átvétele érdekében vehetnek részt a tanács munkájában.

A Művelődésügyi Minisztérium könyvtárügyi osztálya már az elmúlt évben megkezdte a tanács újjászervezését. Az előkészítő megbeszélések után lezajlott az első teljes ülés is, amely egyebek között a tanács működési szabályzatát és munkatervét vitatta meg. A működési szabályzatot a Művelődésügyi Minisztérium jóváhagyta. A testület munkájának keretei tehát kialakultak. Az egyetemi könyvtárigazgatók tanácsa a jelenlegi formájában valamennyi magyarországi egyetemi könyvtár (18 intézmény) igazgatóját tömöríti. Talán nem érdektelen, ha ennek „kapcsán” ideiktatjuk egyetemi könyvtáraink felsorolását.

A Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemek könyvtárai:

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem

könyvtára (Egyetemi Könyvtár), Budapest; a Kossuth Lajos Tudományegyetem könyvtára, Debrecen; a József Attila Tudományegyetem könyvtára, Szeged; a Pécsi Egyetemi Könyvtár; a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem könyvtára, Budapest; a Nehézipari Műszaki Egyetem könyvtára, Miskolc; a Veszprémi Vegyipari Egyetem könyvtára.

A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemek könyvtárai:

Az Agrártudományi Egyetem könyvtára, Gödöllő; az Agrártudományi Egyetem könyvtára, Debrecen; az Agrártudományi Egyetem könyvtára, Keszthely; az Erdészeti és Faipari Egyetem könyvtára, Sopron; a Kertészeti Egyetem könyvtára, Budapest; az Állatorvostudományi Egyetem könyvtára, Budapest.

Az Egészségügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemek könyvtárai:

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem könyvtára, Budapest; a Debreceni Orvostudományi Egyetem „Kenézy” Könyvtára; a Pécsi Orvostudományi Egyetem könyvtára; a Szegedi Orvostudományi Egyetem könyvtára.

A tanács tagjai közé tartoznak ezenkívül a Művelődésügyi Minisztérium illetékes szervezeti egységeinek a képviselői is. Rendszeresen résztvesz a tanács ülésein a Könyvtártudományi és Módszertani Központ igazgatója; a fenntartó intézmények, a rokon funkciójú könyvtárak küldötteit, illetőleg külső szakértőket pedig alkalomlag hívják meg a tanácskozásokra. Tekintettel az egyetemi könyvtáraknak a magyar tudományos és szakkönyvtárügyben betöltött fontos szerepére, valamint a főiskolai könyvtárügyben végbemenő változásokra, a tanács munkájába a nagyobb főiskolai könyvtárak vezetői szintén bevonhatók.

Mi hát végül is az egyetemi könyvtárigazgatók tanácsának a feladata? Egyrészt a könyvtárak fölötti ágazati felügyelet, illetőleg a minisztérium és a könyvtárak közötti információcsere alkalmas keretének a megteremtése, aminek érdekében a tanács elnöke a Művelődésügyi Minisztérium könyvtárügyi osztálya által megbízott *egyetemi könyvtári szakfelügyelő* (jelenleg *dr. Csúry István*, a debreceni tudományegyetemi könyvtár igazgatója). Másrészt a tanács — amint azt bevezetésben már említettük — tapasztalatcsere- és vitafórumot teremt a rokon funkciójú intézmények igazgatói számára, s egyben elő kívánja segíteni az egyetemi könyvtári munka helyzetének, problémáinak, fejlesztésé-

nek elemzését. Az a számottevő létszám-bővülés, amelyet az újjászervezés eredményezett, egyúttal a különféle tárcák felügyelete alatt működő egyetemi könyvtárak munkájának egybehangolását is célozza. (A MÉM, illetőleg az EüM illetékes tárcaközpontja: az Agroinform, valamint az Országos Orvostudományi Könyvtár és Dokumentációs Központ ter-

mészetesen folyamatos tájékoztatást kap a tanács munkájáról.)

Minden szervezet annyit ér, amennyi hasznát munkája eredményez. Az egyetemi könyvtárigazgatók tanácsa remélhetőleg bebizonyítja, hogy új szervezetei és működési keretei között is hozzá tud járulni a magyar könyvtárugy további fejlődéséhez. (—n —e)

Az „500 év — 500 könyvtár” mozgalom első könyvtára

Májusi számunkban tájékoztattuk olvasóinkat arról, hogy az Olvasó népert mozgalom a hozzá csatlakozó szervezetekkel együtt a magyar könyvnyomtatás ünnepi évében „500 év — 500 könyvtár” jelszóval társadalmi mozgalmat indít az általános iskolák könyvtárral való ellátására.

Az első könyvtárt április végén a Művelődésügyi Minisztérium ezerkötetes ajándékaként *dr. Marczali László*, a Kiadói Főigazgatóság vezetője már át is adta *Rákoskeresztúron* a Feriegyi úti általános iskolának.

Rákoskeresztúr a felszabadulás előtt urasági birtok volt, s az itt élő magyar, német és szlovák nemzetiségű lakosság többsége zsellérsorban élt. Az ő unokáik a mai tanulók, akik mindmáig hátrányosabb helyzetből indulnak, mint más fővárosi kerületek gyermekei.

Az iskola kis könyvgyűjteménye eddig a fizikai-kémiai szertárban volt albé-

letben. Most az ajándék elhelyezésére felszabadították az iskola egyik tantermét. Igaz, áldozat árán, mert ezáltal vándorlásra kényszerül egy csoport, hogy az éppen testnevelési vagy gyakorlati órán levők helyét foglalja el. A szabaddá tett termet az „Egy üzem, egy iskola” akció keretében a patronáló *Hungarocamion Vállalat Ybl Miklós brigádja* társadalmi munkában állványokkal fölszerelte. Így lehetővé vált, hogy a gyermekek a szabad polcokon sorakozó könyveket böngészhessék, tanulmányaikhoz szabadon válasszanak olvasmányokat, délutánonként, tanítás után zavartalanul, helyben olvashassanak.

Az adomány, s az ezzel kapcsolatos társadalmi megmozdulás példamutató; a továbbiakban azonban helyesebb a pénz vagy utalvány adományozása, hogy az adott iskola igényeihez és meglévő állományához igazodva szerezhesse be a könyvtár könyveit.

